

Spis treści

Wstęp	IX
Notki biograficzne	XI
Wykaz skrótów	XIII
CZĘŚĆ 1. KSIĘGOWANIA W UKŁADZIE BILANSOWYM	1
Rozdział I. Aktywa trwałe Marianna Sobolewska	3
1. Wyjaśnienie pojęć	3
2. Wycena aktywów trwałych	5
3. Zasady umorzenia oraz amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych	9
4. Klasyfikacja Środków Trwałych	10
5. Ujmowanie aktywów trwałych w księgach	12
6. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	13
6.1. Ewidencja środków trwałych w budowie w instytucji kultury	13
6.2. Ewidencja zwiększeń i zmniejszeń w stanie środków trwałych	15
6.3. Ewidencja sprzedaży środków trwałych	16
6.4. Ewidencja likwidacji środków trwałych umarzanych stopniowo	17
6.5. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie	18
6.6. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie	19
6.7. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie oraz środkach trwałych w budowie	20
6.8. Ewidencja umorzenia i amortyzacji środków trwałych umarzanych w czasie	21
6.9. Ewidencja pozostałych środków trwałych	22
6.10. Ewidencja nieodpłatnie otrzymanych pozostałych środków trwałych od innych instytucji kultury	23
6.11. Ewidencja otrzymanych w formie darowizny pozostałych środków trwałych od innych jednostek	23
6.12. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych	24

6.13. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych	24
6.14. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych pozostałych środków trwałych	25
6.15. Ewidencja zbiorów bibliotecznych	25
6.16. Ewidencja wydatków inwestycyjnych w instytucjach kultury finansowanych z dotacji celowej	27
6.17. Ewidencja wydatków inwestycyjnych w instytucjach kultury finansowanych z przychodów własnych	28
6.18. Ewidencja dóbr kultury	28
6.19. Ewidencja wartości oraz umorzenia WNiP w instytucji kultury	29
7. Sposób udokumentowania/forma urządzenia ewidencyjnego	31
8. Powiązanie ze sprawozdaniem finansowym	33
Rozdział II. Wartości niematerialne i prawne <i>Marianna Sobolewska</i>	35
1. Charakter wartości niematerialnych i prawnych w instytucjach kultury	35
2. Wartości niematerialne i prawne w polityce rachunkowości	37
3. Wycena wstępna i bilansowa wartości niematerialnych i prawnych	38
4. Odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe wartości niematerialnych i prawnych	40
5. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	44
6. Wartości niematerialne i prawne w księgach rachunkowych	47
7. Wartości niematerialne nieujawniane w rachunkowości	48
8. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	49
8.1. Ewidencja podstawowych wartości niematerialnych i prawnych	49
8.2. Ewidencja pozostałych wartości niematerialnych i prawnych	53
9. Sposób udokumentowania/forma urządzenia ewidencyjnego	56
10. Powiązanie ze sprawozdaniem finansowym	57
Rozdział III. Zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) <i>Marianna Sobolewska</i>	59
1. Wyjaśnienie pojęć	59
2. Składniki majątkowe zaliczane do rzeczowych aktywów obrotowych	60
3. Wycena rzeczowych aktywów obrotowych	62
4. Ujmowanie rzeczowych aktywów obrotowych w księgach rachunkowych – zasady ogólne	67
5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	70
5.1. Ewidencja obrotu materiałowego	70
5.2. Ewidencja obrotu towarowego	78
5.3. Ewidencja produktów gotowych	86
6. Sposób udokumentowania/forma urządzenia ewidencyjnego	88
7. Powiązanie ze sprawozdaniem finansowym	93
Rozdział IV. Należności krótkoterminowe <i>Marianna Sobolewska</i>	95
1. Wyjaśnienie pojęć	95
2. Zakres należności krótkoterminowych	95
3. Wycena należności krótkoterminowych	97
4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	97
4.1. Ogólne zasady ewidencji należności krótkoterminowych	97

4.2. Ewidencja należności krótkoterminowych na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	98
4.3. Ewidencja rozrachunków publicznoprawnych z Urzędem Skarbowym	101
4.4. Ewidencja rozrachunków publicznoprawnych z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych	101
4.5. Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń	102
4.6. Ewidencja pozostałych rozrachunków z pracownikami	102
4.7. Ewidencja pozostałych rozrachunków	105
5. Sposób udokumentowania/forma urządzenia ewidencyjnego	108
6. Powiązanie ze sprawozdaniem finansowym	109
Rozdział V. Środki pieniężne Marianna Sobolewska	111
1. Wyjaśnienie pojęć	111
2. Wprowadzenie	111
3. Zasady rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków	112
4. Wycena środków pieniężnych	113
5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	115
5.1. Ogólne zasady ewidencji środków pieniężnych w instytucjach kultury	115
5.1.1. Środki pieniężne w kasie	115
5.1.2. Rachunek bieżący	115
5.1.3. Rachunki pomocnicze	116
5.1.4. Środki pieniężne w drodze	116
5.1.5. Inne środki pieniężne	117
5.1.6. Rachunek lokat terminowych	118
5.1.7. Inne aktywa pieniężne	118
6. Sposób udokumentowania/forma urządzenia ewidencyjnego	118
7. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	119
Rozdział VI. Różnice inwentaryzacyjne Marianna Sobolewska	121
1. Wyjaśnienie pojęć	121
2. Niedobory i nadwyżki	122
3. Inwentaryzacja zbiorów bibliotecznych	123
4. Ujmowanie różnic inwentaryzacyjnych	125
5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	130
5.1. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie	130
5.2. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie	130
5.3. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych	131
5.4. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych	132
5.5. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w zapasach (materiałach)	133
5.6. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w zapasach (materiałach)	135

5.7. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w zapasach (towarach)	136	
5.8. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w zapasach (towarach)	138	
5.9. Ewidencja niedoborów inwentaryzacyjnych gotówki w kasie	139	
5.10. Ewidencja roszczeń spornych z tytułu niedoborów inwentaryzacyjnych dochodzonych w sądzie – sprawa wygrana	140	
5.11. Ewidencja roszczeń spornych z tytułu niedoborów inwentaryzacyjnych dochodzonych w sądzie – sprawa przegrana	142	
5.12. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie oraz środkach trwałych w budowie	143	
5.13. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych	144	
5.14. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych zapasów (materiałów i towarów)	145	
5.15. Kompensowanie niedoborów i nadwyżek	146	
6. Sposób dokumentowania/forma urzędzenia ewidencyjnego	150	
7. Powiązanie ze sprawozdaniem finansowym	152	
Rozdział VII. Odpisy aktualizujące w zakresie aktywów trwałych i obrotowych		
<i>Marianna Sobolewska</i>	153	
1. Wyjaśnienie pojęć	153	
2. Podstawy prawne	153	
3. Schematy księgowe z wyjaśnieniami	156	
3.1. Odpisy aktualizujące w zakresie aktywów trwałych	157	
3.1.1. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie	157	
3.1.2. Ewidencja odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie	158	
3.2. Rzeczowe aktywa obrotowe	161	
3.3. Inwestycje krótkoterminowe	163	
3.4. Należności	165	
4. Sposób udokumentowania/forma urzędzenia ewidencyjnego	171	
5. Powiązanie ze sprawozdaniem finansowym	172	
Rozdział VIII. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów <i>Marianna Sobolewska</i>		173
1. Wyjaśnienie pojęć	173	
2. Wprowadzenie	174	
3. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	175	
4. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	177	
5. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	180	
6. Ewidencja rozliczeń międzyokresowych kosztów	181	
6.1. Zasady ewidencji rozliczeń międzyokresowych kosztów	181	
6.2. Schematy ewidencji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	183	
6.3. Schematy ewidencji biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	185	

6.4. Schematy ewidencji rozliczeń międzyokresowych przychodów	186
7. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów w sprawozdaniu finansowym	188
Rozdział IX. Fundusze własne instytucji kultury <i>Ewa Ostapowicz</i>	191
1. Wyjaśnienie pojęć	191
2. Wprowadzenie	191
3. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	192
3.1. Zasady ewidencji funduszy własnych	192
3.2. Ewidencja funduszu instytucji kultury	193
3.3. Ewidencja dzieł sztuki i eksponatów muzealnych	196
3.4. Ewidencja funduszu z aktualizacji wyceny	196
3.5. Ewidencja funduszu rezerwowego	197
3.6. Sposób dokumentowania funduszy własnych	198
3.7. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	198
Rozdział X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w instytucjach kultury <i>Marianna Sobolewska</i>	201
1. Wyjaśnienie pojęć	201
2. Zasady wykonywania zobowiązań oraz podział zobowiązań w instytucjach kultury	202
3. Rezerwy na zobowiązania w instytucjach kultury	205
4. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	207
5. Wycena zobowiązań i rezerw na zobowiązania	208
6. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	209
6.1. Ogólne zasady ewidencji zobowiązań	209
6.2. Ewidencja zobowiązań na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	210
6.3. Ewidencja rozrachunków z budżetem	213
6.4. Ewidencja pozostałych rozrachunków publicznoprawnych	216
6.5. Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń	218
6.6. Ewidencja pozostałych rozrachunków z pracownikami w księgach instytucji kultury	221
6.7. Ewidencja pozostałych rozrachunków w księgach instytucji kultury	222
6.8. Ewidencja rezerw na zobowiązania	224
7. Sposób udokumentowania/forma urzędzenia ewidencyjnego	226
8. Powiązanie ze sprawozdaniami finansowymi i budżetowymi	227
Rozdział XI. Fundusz specjalny instytucji kultury <i>Ewa Ostapowicz</i>	229
1. Wyjaśnienie pojęć	229
2. Wprowadzenie	229
3. Ewidencja księgowa funduszu specjalnego	230
4. Sposób dokumentowania funduszy specjalnych	232
5. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	232

CZĘŚĆ 2. KSIĘGOWANIA W UKŁADZIE RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	233
ROZDZIAŁ I. Przychody i koszty działalności operacyjnej <i>Ewa Ostapowicz</i>	235
1. Wyjaśnienie pojęć	235
2. Przychody z działalności operacyjnej	236
3. Koszty z działalności operacyjnej	237
4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	238
4.1. Zasady ewidencji przychodów operacyjnych	238
4.2. Zasady ewidencji kosztów operacyjnych	244
4.2.1. Ewidencja kosztów rodzajowych	245
4.2.2. Koszty według miejsc powstawania	276
4.2.3. Ewidencja kosztów sprzedaży	282
5. Sposób dokumentowania kosztów i przychodów operacyjnych	288
6. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	289
Rozdział II. Pozostałe przychody i koszty operacyjne <i>Ewa Ostapowicz</i>	291
1. Wyjaśnienie pojęć	291
2. Pozostałe przychody operacyjne	292
3. Pozostałe koszty operacyjne	294
4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	295
4.1. Ewidencja księgowa pozostałych przychodów operacyjnych	295
4.2. Ewidencja księgowa pozostałych kosztów operacyjnych	299
5. Sposób dokumentowania pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	304
6. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	305
Rozdział III. Przychody i koszty finansowe <i>Ewa Ostapowicz</i>	307
1. Wyjaśnienie pojęć	307
2. Przychody finansowe	307
3. Koszty finansowe	308
4. Schematy księgowe z wyjaśnieniami	308
4.1. Ewidencja przychodów finansowych	308
4.2. Ewidencja kosztów finansowych	309
5. Sposób dokumentowania przychodów i kosztów finansowych	310
6. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	311
Rozdział IV. Wynik finansowy – przeksięgowanie sald na konto 860 <i>Ewa Ostapowicz</i>	313
1. Wyjaśnienie pojęć	313
2. Wprowadzenie	313
3. Schematy księgowe z wyjaśnieniami	314
4. Sposób dokumentowania	318
5. Powiązania ze sprawozdaniem finansowym	318
Rozdział V. Wpływ kosztów na podatek dochodowy <i>Ewa Ostapowicz</i>	319
1. Zagadnienia ogólne	319
2. Dodatnie i ujemne różnice przejściowe	320